

Nr 239.

Av herr **Bergman**, om ökat anslag till folkliga musikskolan i Arvika.

Folkliga musikskolan, som grundades i Arvika 1923 och numera är förlagd till Ingesund, Arvika, har sedan 1925 åtnjutit statsanslag till sin verksamhet. Från början uppgick det till 3 000 kronor; för närvarande utgår det med 6 000 kronor årligen.

År 1927 erhöll Föreningen för det folkliga musiklivets befrämjande, som är skolans principal, 184 000 kronor av lotterimedel för uppförande av lokaler åt skolan. Då de driftsmedel, som stodo till skolans förfogande, voro otillräckliga, sökte och erhöll föreningen Kungl. Maj:ts tillstånd att till senast den 1 oktober 1930 få uppskjuta påbörjandet av byggnadsarbetet å skolans lokaler samt att till nämnda datum och därefter även under byggnadsperioden få för skolans drift använda räntan å nämnda byggnadskapital.

Sedan byggnadskapitalet tagits i anspråk för sitt ändamål och denna ränteinkomst alltså upphört, ansökte föreningen om lotterianslag för upprätthållande av skolans verksamhet. Kungl. Maj:t beviljade föreningen för vartdera av skolans verksamhetsår 1932—1933 och 1933—1934 10 000 kronor.

Den 9 april 1933 kunde skolan inviga sina nyuppförda lokaler. För betalning av den påvilande skuld samt för anskaffande av inventarier och utförande av planeringsarbeten vid skolan erhöll föreningen 1933 av lotterimedel 70 000 kronor.

Skolans syfte är att genom för ändamålet lämpad undervisning verka i det folkliga musiklivets tjänst. Den mottager till sina minst 20 veckor långa kurser, som pågå från slutet av oktober till mitten av april, elever från hela landet. Till samtliga kurser ha flera elever anmält sig än skolan kunnat mottaga. Under senaste 5-årsperiod har den årligen i medeltal haft 53 elever, de flesta icke-värmlänningar.

Skolans styrelse består av 9 ledamöter, av vilka 7 utses av Föreningen för det folkliga musiklivets befrämjande, en av kungl. musikaliska akademien och en, nämligen skolans föreståndare, är självskriven enligt föreningsstadgar.

Skolans inspektor utses av kungl. musikaliska akademien.

Ehuru en ekonomiskt och administrativt fullt fristående institution samarbetar skolan på flerfaldigt sätt med Ingesunds folkhögskola, ur vars verksamhet den i själva verket framgått. Detta samarbete måste anses vara i hög grad värdefullt för båda skolornas ungdom, och musikskolans

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 3 saml. Nr 239—242.

karaktär av folkbildningsanstalt blir genom den helt naturliga förbindelsen med folkhögskolan ytterligare betonad. Den kan med fog betecknas som en folkhögskola för musikundervisning.

Såsom sådan har den en allmänt erkänd uppgift att fylla i det folkliga kulturlivets tjänst. Alltmer börja sången och musiken betraktas som viktiga bildningselement och det icke blott som uttryck för folkets liv och strävanden utan såsom andligen bärande krafter. Det sköna är ett oundgängligt element i varje rikare kultur, det tillhör ej något visst samhällsskikt utan är eller bör vara en skatt för alla. Och vad konsten är för ett folks stora flertal, det är den till allra största delen i och genom musiken. Musiken — sången naturligtvis medräknad — är *folkets konst* mer än någon annan. I den ha skola och samhälle det bästa medlet att främja känslans, fantasiens och smakens viktiga, men mycket försummade odling.

Genom att anknyta till folkets egen musikaliska tradition och genom sin strävan att bidra till aktiviseringen av de folkliga kretsarnas egna sång- och musikutövning vill skolan medverka till att landets hela musikliv vinner den naturliga grundval och väsenskaraktär, som det hittills i alltför hög grad saknat. »Musikens betydelse i ett folks kulturliv beror inte så mycket på att det sjunges och spelas *för* folket, som att det sjunges och spelas *av* folket. Amatörmusiken utgör därför en ytterst viktig sida av musiklivet. Den har sin egen självständiga betydelse och utgör en viktig förutsättning för den i egentlig mening konstnärliga musikens blomstring.» De citerade orden äro hämtade ur skolans prospekt.

Skolan har betytt mycket för musikintresset bland den folkliga ungdomen landet runt, och den raskt uppblomstrande musikcirkelrörelsen har att tacka skolan för avgörande impulser och många goda ledande krafter.

I december 1933 uppdrog ecklesiastikministern åt en kommitté av tre personer att utreda skolans ekonomiska behov. Kommitterade ansågo, att skolan för att kunna bedriva verksamheten i den omfattning, som denna under de senaste åren haft, skulle i fråga om lärarekrafter behöva: 1 föreståndare, 1 lärare i fiol och samspelning, 3 lärare i fiol (jämte altfiol) och blåsinstrument, 1 lärare i violoncell samt 1 lärare i piano och musikteori. Utredningen gav vid handen, att skolan, såsom framgår av kommitterades här bifogade förslag till inkomst- och utgiftsstat, behöver ett årligt statsanslag av 20 000 kronor. Till jämförelse kan nämnas att med ungefär detta belopp utgår statsanslaget till vinter- och sommarkurserna vid den med musikskolan samarbetande folkhögskolan, som därjämte har över 21 000 kronor i årsanslag av landstinget. Teoretiskt sett utgöres folkhögskolans rekryteringsområde av ett halvt län. Musikskolan är avsedd för hela landet. Under verksamhetsåren 1932—1933 och 1933—1934 ha statens årsbidrag till skolan utgjort 16 000 kronor (6 000 å extra stat samt 10 000 kronor av lotterimedel).

Nu har emellertid föreningens ansökan om lotterianslag till innevarande

kurs vid musikskolan blivit av regeringen avslagen, och skolan måste räkna med att ej vidare erhålla årsanslag av lotterimedel till sin verksamhet. Det torde också få anses som en nödfallsutväg, att en skola upprätthålles med hjälp av lotterimedel. Det naturliga är, att hela statsanslaget till Folkliga musikskolan utgår av budgetmedel. Staten har genom betydande anslag till skolan för byggnadsändamål ävensom till dess verksamhet visat sitt intresse för dess strävanden och hjälpt den ett gott stycke på vägen. Den torde ha vissa förpliktelser att göra det möjligt för skolan att i fortsättningen upprätthålla sin verksamhet.

Den mest aktuella utvecklingen inom svenskt musikliv f. n. äger utan tvivel rum inom de folkliga musiksträvandenas ram. Här har Folkliga musikskolan varit en föregångare och ger mer än någon annan institution det programmatiska uttrycket för dessa strävanden. Inom folkbildningsarbetet framträder musiken mer och mer som en av dess livaktigaste yttringar. Folkliga musikskolan har betecknats som centralhärden för hela den rörelse det här är fråga om och bör såsom sådan beredas möjlighet att fylla sin stora uppgift.

I bifogade, av skolans styrelse uppgjorda förslag till inkomst- och utgiftsstat för verksamhetsåret 1935—1936 ha lärarelönerna genomgående beräknats lägre än i kommitterades förslag. Denna sänkning anges av styrelsen såsom förestavad mera av nödvändigheten att söka upprätthålla skolans verksamhet än av hänsynen till berättigade anspråk på skäligen löner åt lärarna. Även vissa andra utgiftsposter ha i nämnda förslag till stat upptagits till reducerade belopp. Åtgärder ha vidtagits för att genom Föreningen för det folkliga musiklivets befrämjande erhålla större bidrag till skolan, något som även ger sig tillkänna i styrelsens statförslag, jämfört med kommitterades.

Genom den såsom en tillfällig nödfallsutväg av styrelsen företagna hårda nedskärningen av vissa utgiftsposter har skolans behov av statsunderstöd för verksamhetsåret 1935—1936 kunnat nedbringas till 10 000 kronor (mot 16 000 kronor under vartdera av verksamhetsåren 1932—1934 och av sakkunniga efter utredning föreslagna 20 000 kronor i årsanslag).

På grund av vad sålunda anförts får undertecknad hemställa,
att riksdagen ville höja anslaget för budgetåret 1935—1936
till Folkliga musikskolan i Ingesund från av Kungl. Maj:t
föreslagna 6 000 till 10 000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1935.

J. Bergman.

Statförslag för 1935—1936.

Inkomster:

	Förslag för 1935—1936	Kommitténs statförslag
Statsbidrag	10 000:—	20 000:—
Bidrag från länets landsting	800:—	800:—
Elevavgifter	2 450:—	2 275:—
Bidrag från föreningen	7 000:—	900:—
Hysesinkomster	700:—	500:—
	<u>20 950:—</u>	<u>24 475:—</u>

Utgifter:

Löner:	Förslag för 1935—1936	Kommitténs statförslag
1 föreståndare	500:—	1 000:—
1 lärare i fiol och samspelning	3 700:—	4 500:—
2 lärare i fiol och altfiol	5 000:—	{ 3 lärare i fiol m. m. } 7 000:—
1 lärare i cello	1 500:—	
1 » » piano och musikteori	2 000:—	2 000:—
Lärare i blåsinstrument	1 000:—	13 700:—
Underhåll av fastigheten	800:—	1 000:—
Försäkringsavgifter	200:—	200:—
Värme och belysning	2 800:—	2 800:—
Städning och vaktmästare	1 500:—	1 500:—
Inventarier	100:—	200:—
Undervisningsmaterial och bibliotek	500:—	600:—
Förhyrning av övningsinstrument	200:—	500:—
Telefon och porto	400:—	400:—
Annonser och tryck	425:—	450:—
Diverse	325:—	325:—
	<u>20 950:—</u>	<u>24 475:—</u>